

#uuttakoulua

Kehitetään yhdessä **#Uuttakoulua**

Käyttäjät koulun kehittäjinä

SISÄLTÖ

Hyvä kasvaa yhdessä	3
Pienistä kokeiluista suuriin näkyihin	3
Vahvuuksiin perustuva oppiminen.....	4
Voimavarana vahvuudet.....	4
Lapset ja nuoret koulun kehittäjinä	5
Toivomuksista toimintaan.....	5
Oppilaiden osallistumisen uudet muodot.....	5
Oppilastiimit koulun toimijoina.....	5
Kaikki mukana osallisuuspäivissä.....	5
Kehitetään koulua vanhempien kanssa	6
Työtavan kuvaus	6
Viestintä ja vuorovaikutus vanhempien toiveena.....	6
Keskinäisestä tuntemisesta voimia vanhemmuuteen	6
Opetettaisiinko yhdessä?.....	7
Yhteinen suunnittelu yhteisopettajuuden perusta.....	7
Yhdessä olemme enemmän.....	8
Lapsen kokoinen koulunalku	9
Hyvä alku alkuluokassa.....	9
Alkuluokkatoiminnan kehittämisen mahdollisuuksia ja haasteita.....	9
Monialaiset oppimiskokonaisuudet oppimisen mahdollisuutena.....	10
Innostava toteutuksen vapaus.....	10
Eri ikäiset yhdistävä monialainen oppimiskokonaisuus	10
Yhteisellä työllä yhteinen toimintakulttuuri	11
Tullaan tutuiksi	11
Tiimeistä vauhtia toimintakulttuurin kehittämiseen.....	13
Yhteinen tarina yhdistää.....	13
#Uttakoulua -hankkeeseen osallistuvat koulut	14
Lisätietoa	16

Hyvä kasvaa yhdessä

Osallistavassa suunnittelussa kouluyhteisön jäsenet osallistuvat yhteisen työ- ja toimintaympäristön kehittämiseen. Yhdessä tunnistetaan kaikkien käyttäjien tarpeita ja toiveita, ja määritellään kehittämisen tavoitteita. Kehittäessä opitaan suunnittelutaitoja ja nähdään arkisia asioita uudella tavalla. Parhaimmillaan osallistuminen vahvistaa yhteisöön kuulumisen kokemusta.

Pienistä kokeiluista suuriin näkyihin

#Uttakoulua -hankkeen alussa tavoitteena oli toteuttaa pieniä kokeiluja, joiden ajateltiin voivan liittyä pe-

dagogiseen työskentelyyn tai arjen toimintakulttuurin kehittämiseen. Koulujen väki tarttui kuitenkin rohkeasti erilaisiin ja eri kokoisiin kehittämisaiheisiin.

Koulut ovat tarttuneet koulun identiteettiä vahvistavan vision muotoiluun, uuden koulun toimintakulttuurin kehittämiseen, myönteisen vuorovaikutuksen vahvistamiseen, pedagogisten toimintamallien perustavanlaatuisen uudistamiseen ja lasten osallistumistapojen kehittämiseen. On etsitty tapoja kehittää yhdessä vanhempien kanssa. Opettajia ovat innostaneet erityisesti yhteisopettajuuden erilaiset muodot. Myös monialaiset oppimiskokonaisuudet ovat tarjonneet luovan uuden rakenteen yhdessä oppimisen erilaisille toteutustavoille. Tässä lehdessä kerromme ensimmäisiä terveisiä kehittämistyöstä.

Koulujen väki tarttui rohkeasti erilaisiin ja eri kokoisiin kehittämisaiheisiin.

Vahvuuksiin perustuva oppiminen

#Uttakoulua -hankkeessa kehitetään vahvuuksiin perustuvaa oppimista useissa kouluissa. Vahvuuksiin perustuva oppiminen on ennen kaikkea hyvän huomioon otamista ja positiivisen palautteen antamista ja saamista. Vahvuuksiin perustuvan vuorovaikutuksen opettelu vahvistaa koko kouluyhteisöä. Vahvuuksiin perustuvassa oppimisessa myönteisen palautteen antaminen on merkityksellistä oppimisen, myönteisen minäkuvan, identiteetin muodostamisen ja hyvinvoinnin kannalta. Vahvuuksiin kohdentuvan palautteen pohjalta oppilaan on mahdollista ohjata omaa toimintaansa. Esimerkit, selkeät odotukset ja turvalliset rajat sekä välittömän positiivinen palaute tukevat oppimista.

Voimavarana vahvuudet

Kun vahvuuksia käytetään voimavarana, keskitytään siihen, mitä osataan, missä ollaan hyviä ja mikä kiinnostaa. Tätä taitoa viedään eteenpäin ja kehitetään edelleen. Keskiöön nostetaan osaaminen, ei puutteet, haasteet ja vaikeudet. Kouluissa vahvuuksia opetellaan käyttämään ja säätelemään ohjatusti turvallisessa ympäristössä. Taitoja harjoitellaan erilaisten roolien kautta, toimimalla yhdessä ja huomioimalla onnistumisia.

Vahvuuksia voidaan käyttää koulussa esimerkiksi seuraavissa tilanteissa ja tilaisuuksissa:

- omien vahvuuksien tunnistaminen ja nimeäminen
- vahvuuksien löytäminen toisista
- arviointikeskusteluissa
- pedagogisissa asiakirjoissa ja palavereissa
- oman työskentelyn suunnittelussa
- kirjallisuuden valinnoissa
- vastuutehtävissä ja rooleissa luokassa ja koulussa
- arvokeskusteluissa
- vanhempainilloissa

Innostus
Oppimisen ilo
Ryhmätyötaidot
Itsesäätely
Reiluus
Luovuus
Sinnikkyys
Utelaisuus

Lapset ja nuoret koulun kehittäjinä

#Uttakoulua -hankkeessa lapset ja nuoret on otettu mukaan koulun kehittämiseen. Useissa hankkeeseen osallistavissa kouluissa etsitäänkin lasten ja nuorten osallistumisen uusia muotoja.

Mahdollisuus osallistua omaan arkeen vaikuttaviin asioihin, niiden suunnitteluun ja päätöksentekoon on merkityksellistä niin lapsille kuin aikuisille. Oppilaskuntatoiminta on yleinen osallistumistapa suomalaisessa koulussa, mutta se tavoittaa vain osan lapsista ja nuorista. Edustuksellisen demokratian rinnalle kaivataan uusia osallistumisen tapoja.

Toivomuksista toimintaan

Lasten ja nuorten osallistumisessa keskeistä on se, että lapsilta ja nuorilta ei ainoastaan kysytä heidän toiveitaan, vaan heidät otetaan mukaan ideoimaan ratkaisuja. On myös tärkeää, että yhdessä sovittuja asioita toteutetaan, sillä tavoitteiden toteutuminen vahvistaa lasten ja nuorten uskoa omiin vaikutusmahdollisuuksiin. Systemaattinen lasten ja nuorten aloitteiden nieltäminen osaksi koulun päätöksentekojärjestelmää edellyttää vielä kehittämistä.

Lasten ja nuorten toiveet liittyvät usein koulun arkisen toiminnan kehittämiseen. Pienimmät oppilaat nostavat usein esiin leikkiin ja toiminnallisuuteen liittyviä tarpeita. Isompien oppilaiden toiveet perustuvat usein oleskeluun. Monet toiveista liittyvät välitunti- ja taukotiöjen varusteluun.

Oppilaiden vahvuuksien ja toiminnanhalun tunnistaminen voi olla tärkeä voimavara koulun arkea. Oppilaat tarjoutuvat usein toteuttamaan jopa itse toisilleen erilaista toimintaa. Osallistuminen ja viihtymään vahvistavat sosiaalista kiinnittymistä kiinnittymään kou-

luhteisöön, millä on tutkitusti myönteinen vaikutus myös oppimistuloksiin.

Oppilaiden osallistumisen uudet muodot

#Uttakoulua -hankkeessa on kartoitettu eri tavoin oppilaiden oppimisen sisältöihin, toteutustapoihin, työskentely-ympäristöihin ja tapahtumiin liittyviä toiveita. Esikoululaisilta on esimerkiksi kysytty, millaista yhteistyötä he haluaisivat tehdä ekaluokkalaisten kanssa koulun siirtymisen helpottamiseksi tai mikä helpottaisi koulun alkuun liittyvää jännitystä. Oppilaat ovat osallistuneet monialaisten oppimiskokonaisuuksien suunnitteluun esimerkiksi esittämällä toivomuksiaan luettavasta kirjallisuudesta ja käytettävistä työtavoista. Äänikirjat ovat suosittuja. Tulossa on myös niin eläin- ja tietokirjoja kuin leipomista lempihahmon asussa. Oppilaskunnan hallituksen jäsenet ovat olleet mukana suunnittelemassa ja järjestämässä koulun tapahtumia. Myös luokkakoukset, joissa käsitellään luokan yhteisiä asioita, ovat yleistyneet.

Oppilastiimit koulun toimijoina

Oppilastiimien kehittäminen on herättänyt hankkeessa innostusta. Oppilastiimeihin pääsevät kaikki halukkaat oppilaat mukaan. Digiagenttien toiminta vertaisopettajina ja tietoteknisinä tukihenkilöinä on jo vakiintunut toimintamalli useassa kunnassa. Oppilaat toimivat aktiivisesti luku- ja kirjastotiimeissä, liikuttajina välitunneilla, taukoliikunnassa ja liikuntatapahtumissa, kierrätyksen edistäjinä sekä hyvinvoinnin ja kaveruuden vahvistajina.

Kaikki mukana osallisuuspäivissä

Säännölliset osallisuuspäivät mahdollistavat työskentelyyn jatkuvuutta. Osallisuuspäiviä voidaan käyttää niin lapsille ja nuorille tärkeiden yhteisten asioiden suunnitteluun kuin toteuttamiseenkin. Osallisuuspäivät ovat oiva esimerkki työskentelystä eri-ikäisten oppilaiden kanssa.

Oppilaita voi ottaa mukaan suunnittelemaan ja toteuttamaan:

Iloa ja hyvinvointia isäivää toimintaa
Tauko- ja välituntitoimintaa
Liikuntatapahtumia
Digitaitojen oppimista
Kirjallisuuteen ja lukemiseen innostamista
Musiikki-, bändi- ja tanssitoimintaa
Tilöjen viihtyisyyden lisäämistä
Kahviloita ja välipalatoimintaa
Kaveritoimintaa
Tunnetoimintaa ja vertaissovittelua
Läksyapua

Työtavan kuvaus

1. haastatellaan kehittämisaiheet osapuolia ja havainnoidaan arkea
2. kiteytetään esiin nousseet kehittämiskysymykset
3. ideoidaan yhdessä ratkaisuja
4. valitaan yksi kehittämisaihe ja siihen liittyvä idea toteutettavaksi
5. neuvotellaan toteutuksesta koulun johdon, johtoryhmän tai kehittämisryhmän kanssa
6. toteutetaan idea yhdessä
7. kerrotaan tuloksista lapsille ja nuorille, koulun väelle ja vanhemmille.

Kehitetään koulua vanhempien kanssa

Vanhemmat ovat koulun tärkeä sidosryhmä. Vanhempien kanssa voi parhaimmillaan syntyä kumppanuus, joka tuo voimavaroja sekä yhteiseen kasvatustyöhön että lasten ja nuorten oppimiseen. Vanhemmat ovat erilaisissa elämäntilanteissa ja heillä on vaihtelevat mahdollisuudet osallistua koulun toimintaan. Jokainen vanhempi haluaa kuitenkin lähtökohtaisesti lapselleen hyvää, ja on tärkeää löytää yhteisiä sopivia yhteistyön ja yhteydenpidon muotoja.

#Uttakoulua -hankkeessa vanhempien kanssa toteutettavassa palvelumuotoiluprosjektissa on noussut esiin huomio siitä, että vain harvoilla vanhemmilla on kokemusta tietoisesta osallistumisesta koulun kehittämiseen. Siihen tarvittaisiinkin uusia toimintatapoja. Monet vanhemmat osallistuisivat koulun kehittämiseen mielellään, mutta he toivovat työtapoja, joissa on mahdollista osallistua kertaluonteisemmin pitkäkestoisesta sitoutumisesta sijaan. #Uttakoulua -hankkeessa on kehitetty muotoiluun perustuva toimintatapa, joka sopii koulun kehittämiseen yhdessä vanhempien kanssa.

Viestintä ja vuorovaikutus vanhempien toiveena

#Uttakoulua -hankkeessa toteutetussa palvelumuotoiluprosjektissa vanhemmat ovat tuoneet esiin toiveensa siitä, että kodin ja koulun välistä viestintää voitaisiin uudistaa. Vanhemmat arvostavat arkisia kuulumisia koulusta, ja heidän mielestään siihen voisi

käyttää sosiaalisen median ja muiden vuorovaikutteisten kanavien tarjoamia uudenlaisia mahdollisuuksia.

Vanhempainiltojen merkitys korostuu pienten koululaisten kohdalla, mutta niiden kiinnostavuus vähenee kun lapset kasvavat ja koulun toiminta on tullut tutummaksi. Vanhemmat kokevat, että vanhempainiltojen toteutustapoja voisi kehittää vuorovaikutteisemmiksi ja että he itsekin voisivat osallistua vanhempainiltojen suunnitteluun. Heidän mielestään tiedottamiseen voisi käyttää laajasti erilaisia nykyaikaisia tiedon jakamisen ja tiedottamisen keinoja.

Keskinäisestä tuntemisesta voimia vanhemmuuteen

Vanhempien keskinäinen vanhemmuuteen liittyvä yhteistyö ja vuorovaikutus on tärkeää, sillä he kokevat keskinäisen tutustumisen ja verkostoitumisen tukevan heitä heidän omassa vanhemmuudessaan. Vanhemmat toivovat, että koulu voisi aktiivisemmin auttaa heitä tutustumaan toisiinsa koulun erilaisissa tilaisuuksissa, minkä pohjalta he voisivat itse organisoida keskinäistä vuorovaikutusta ja yhteydenpitoa. Tämä toive nousee esiin erilaisten vanhempien joukosta.

Vanhemmat toivovat viestinnän kehittämistä ja lasten määrään suhteutettua riittävää henkilökuntaa.

Opetettaisiinko yhdessä?

Yhteisopettajuus kiinnostaa niin kokeneita kuin aloitteleviakin opettajia, ja yhteisopettajuus onkin ollut yksi suosituista teemoista #Uuttakoulua -hankkeessa. Yhdessä tekeminen mahdollistaa uudenlaisen ammatillisen kasvun. Opettajille on voimaannuttavaa, kun kaikkea ei tarvitse tehdä yksin. Yhteinen suunnittelu lisää ideoita ja käytännön ratkaisuihinkin on enemmän vaihtoehtoja. Yhdessä tekeminen vahvistaa ammatillista kasvua.

Yhteinen suunnittelu yhteisopettajuuden perusta

Yhteinen suunnittelutyö on yhteisopettajuuden perusta. Suunnittelutyö edellyttää sille varatun säännöllisen ajan. Yhteisopettajuuden toteuttamista tukevat lukujärjestyksen mahdollistamat rakenteet, vaikka yhteisopettajuutta on mahdollista kokeilla pienimuotoisestikin erilaisina tuokioina.

**Yhteisopettajuus kiinnostaa
niin kokeneita kuin
aloitteleviakin opettajia.**

Lasten kohokohtia alkuluokassa

Uudet ja eri-ikäiset kaverit
omassa luokassa

Yhdessä tekeminen, oppiminen
ja auttaminen

Erilaiset oppitunnit oman
luokan ulkopuolella

Käsityöt, sahaaminen ja
naulaaminen

Leikkiminen tunnin lopussa

Uudet leikit ja pelit

Välituntileikit kaverien ja
koululaisten kanssa

Liikuntatunnit, olympialaiset,
suunnistus

Suunnittelutehtävät ja
'teen itse' -tunnit

Torituntien matikkajutut

Lasten toiveita yhteisen koulupäivän kehittämiseksi alkuluokassa

Yhteisiä leikkejä, leluja ja
lelunvaihtopäiviä

Yhteisiä projekteja, esimerkiksi
elokuvan tekeminen yhdessä

Enemmän omaa leikkiaikaa

Tutkimuksia ja retkiä metsään
eväiden kanssa

Enemmän juhlia, esimerkiksi
kertolaskujuhlat

Lisää tilaa luokkaan

Oma pulpetti lokeron tilalle

Enemmän ulkoiluaikaa ja ulkoleluja

Koululaiset mukaan
eskarilaisten leikkeihin

Pyydetään mukaan leikkiin
välitunnilla

Lapsen kokoinen koulunalku

Koulun alkaminen on suuri muutos lapsen ja perheen arjessa. Lapsen ja perheen päivä muuttuu, ja toimintakin koulussa on hieman erilaista kuin päiväkodissa. #Uttakoulua -hankkeessa lapset ovat tuoneet oman näkökulmansa koulun aloituksen kehittämiseen. Lapset iloitsevat koulussa hyvistä kavereista ja mukavasta opettajasta, mutta heillä on huolenaiheitakin. Lapsia jännittää koulun alussa arkiset asiat, kuten kavereiden saaminen, koulurakennukseen eksyminen, koulusta myöhästyminen, läksyjen unohtaminen ja yleinen epätietoisuus, mitä koulussa tehdään. Lasten mielestä jännitystä voisi helpottaa se, että opettajat ja koululaiset itse kertoisivat heille enemmän siitä, mitä koulussa tehdään. Aikuisten mielestä olennaista olisi puolestaan löytää yhteinen käsitys siitä, mitkä ovat keskeisiä kouluvalmiustaitoja, joita ennen koulun alkua olisi hyvä harjoitella.

Hyvä alku alkuluokassa

Alkuluokan tavoitteena on luoda yksilöllinen lapsen kehitysvaiheita huomioiva koulun alku. Alkuluokassa jokainen oppilas etenee omien oppimisvalmiuksien mukaisesti, jolloin lapsi voi opiskella alkuluokassa kahdesta neljään vuotta. Alkuluokkatoimintaa voi rakentaa joustavasti kunnan ja koulun mahdollisuuksien mukaan muutamista viikkotunneista kokonaiseen koulupäiviin.

Alkuluokkatoiminnassa yhdistetään varhaiskasvatuksen, esiopetuksen ja alkuopetuksen hyvät puolet ehyeksi kokonaisuudeksi. Luokanopettajat, lastentarhanopettajat, erityisopettajat, koulunkäynninohjaajat ja lastenohjaajat työskentelevät joustavasti yhdessä. He suunnittelevat oppimiskokonaisuudet mielekkäiksi sisällöiksi, joissa korostuu erityisesti toiminnallisuus ja leikinomaisuus oppimisen keinoina. Oppimisessa painotetaan vuorovaikutustaitojen ja ryhmässä työskentelyn harjoittelua. Lisäksi yhteinen oppiminen rakentuu äidinkielen ja kielellisten valmiuksien, matemaattisten taitojen, ympäristö- ja luonnontiedon, liikunnan sekä taito- ja taideaineiden oppimisen ympärille.

Alkuluokkatoiminnan kehittämisen mahdollisuuksia ja haasteita

Yhteisopettajuus ja monialainen yhteistyö tarjoaa erityisiä mahdollisuuksia alkuluokkatoiminnan toteuttamiselle. Kokeiluiden perusteella tilat luovat mahdollisuuksia, mutta myös haasteita. Jos varhaiskasvatus, esiopetus ja perusopetus toimivat yhteisissä tiloissa, toiminnan toteuttaminen on luonnollisesti vaivattomampaa kuin silloin, kun varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen tilat ovat erillään. Toimintakulttuurien välisen erojen liudentaminen edellyttää pitkäjänteisyyttä ja sitoutuneisuutta yhteiseen kehittämistyöhön.

Toteutuksissa on ideoitu eri ikäisten oppilaiden kanssa erilaisia oppimisen tapoja.

Monialaiset oppimiskokonaisuudet oppimisen mahdollisuutena

Monialaiset oppimiskokonaisuudet (MOK) ovat opetussuunnitelman tarjoama uusi rakenne, jonka avulla voidaan suunnitella ja toteuttaa yhteistoiminnallisesti uudenlaisia oppimisen kokonaisuuksia. MOKit koetaan mahdollisuutena, mutta niiden suunnittelulle ja toteutukselle kaivataan helposti muokattavia runkoja. Koulukohtaisen rakenteen toivotaan tarjoavan toisaalta harkittuja ideoita ja toteutusehdotuksia, mutta myös sopivasti suunnitteluvapautta yksittäiselle opettajalle ja oppilaille. Opettajat ovat kaivanneet MOKien sisällöiltä nivellettävyyttä eri oppiaineiden sisältöihin sattumanvaraisten ja irrallisten tapahtumien sijaan.

Innostava toteutuksen vapaus

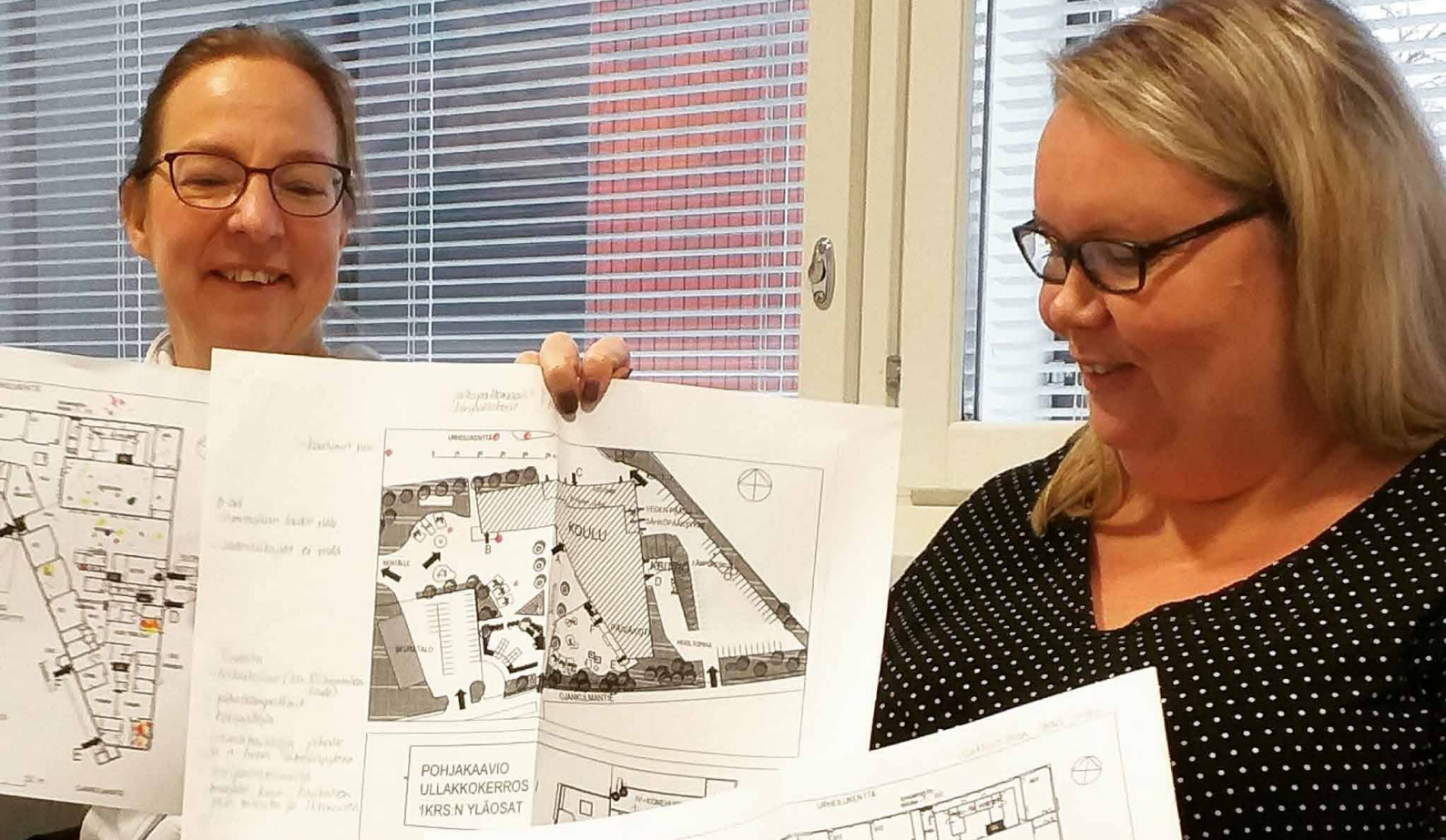
#Uttakoulua -hankkeessa koulujen MOKien aiheet nousevat toisaalta hankkeessa esiinnostetuista kehittämistarpeista, kuten esimerkiksi lasten ja nuorten lukuharrastukseen innostamisesta, mutta myös paikallisissa opetussuunnitelmissa määritellyistä painotuksista, kuten esimerkiksi paikallisympäristön hyödyntämisestä oppimisessa.

Eri ikäiset yhdistävä monialainen oppimiskokonaisuus

Hankkeen kehittämistiimit ovat osallistaneet sekä opettajia, oppilaita että muita sidosryhmiä suunnitteluun. Opettajat ovat innostuneesti ottaneet oppilaat mukaan. Myös erilaiset pienluokat ovat tulleet mukaan MOK-yhteistyöhön. MOK-aiheiden ja niiden toteutuksen ja arvioinnin kehittämiseen.

Toteutuksissa on ideoitu eri ikäisten oppilaiden kanssa erilaisia oppimisen tapoja. Nuoremmat oppilaat ovat tuoneet esiin toiveensa saada työskennellä enemmän käsin tekemällä ja liikkumalla. Isommat oppilaat halusivat puolestaan etsiä tietoa itse ja käyttää kувallisia ilmaisutapoja. Pienemmät oppilaat toivovat opettajilta valmiita tehtäviä ja toimintatapoja, kun isommat oppilaat halusivat puolestaan osallistua myös tehtävien suunnitteluun. Kiinnostavaa on sekin, miten harkkaita isommat oppilaat ovat olleet ohjaamaan ja opettamaan nuorempiaan.

Yhteisellä työllä yhteinen toimintakulttuuri

Palveluverkkojen kehittäminen ja uusien kouluyhteisöjen luominen asettaa haasteita uusille kouluyhteisöille. Mistä syntyy hyvä yhteishenki? Miten yhdistyvien kouluyhteisöjen hyvät puolet voidaan säilyttää? Mistä on tärkeää sopia yhdessä arjen sujumiseksi? Miten tunnistetaan asiat, joiden tulee hoitua alusta alkaen uudessa koulussa? Miten tullaan tutuiksi uusien ihmisten kanssa? Mikä vahvistaa kiintymystä? Entäpä jos koulussamme opiskellaan kahdella kielellä, miten huolehditaan molempien kielten ja kielitaidon elävästä kehittämisestä arjessa?

#Uttakoulua -hankkeessa on mukana useita suuria koulujen rakennushankkeita. Parhaimmillaan uudet koulurakennukset tarjoavat ratkaisuja aikaisemmin koettuihin pulmiin, kauniita tiloja ja uudistuneita toimintamahdollisuuksia. Pitkät rakennushankkeet kuitenkin koettelevat myös ihmisiä ja yhteisöjä.

Hankkeessa useat kehittämistiimit ovat ryhtyneet etsimään ratkaisuja uuden kouluyhteisön luomiseen. Työskentelyn alkuvaiheessa on koottu yhteisön kokemaa mahdollisuuksia, toiveita ja huolenaiheita kehittämistyön pohjaksi. Opettajien odotukset ja kehittämistoiveet liittyvät usein erityisesti tilajärjestelyiden toimivuuteen, muuntojoustavuuteen, akustiikkaan ja säilytysratkaisuihin. Uusien oppimisympäristöjen kalustuksen ja varustuksen toivotaan toimivan jo heti koulunkäynnin alkaessa uusissa tiloissa.

Opettajat toivovat, että keskeisimmistä toimintatavoista sovitaan yhdessä ja hyvän yhteishengen ja kollegiaalisuuden kehittämiseen panostetaan. Myös tiedonkulun ja viestinnän kehittäminen jo heti alkuvaiheessa on tärkeää.

Huolenaiheet liittyvät samoihin kysymyksiin. Onko uudet tilat varmasti rakennettu hyvin terveellisen sisäilman varmistamiseksi? Miten akustiikasta ja työrauhasta huolehditaan? Miten uuteen kouluun syntyy hyvä mehenki? Miten syntyvät yhteiset toimintatavat? Miten saadaan luotua myönteinen toimintakulttuuri lasten ja nuorten yhteisöön? Ja miten uudet työtoverit edistävät hyvinvointia tukevan toimintatavan kehittämistä? Hankkeeseen osallistuvat rehtorit ovat kertoneet, että uuden koulun toiminnan käynnistäminen vie vuosia.

Koulun toimintakulttuuritiimit
Oppilaiden osallistuminen ja hyvinvointi
TVT
Turvallisuus
Sovittelu
Työhyvinvointi
Liikunta
Kansainvälisyys

Tullaan tutuiksi

#Uttakoulua -hankkeessa on hyödynnetty eri kehitysvaiheissa olevien kouluyhteisöjen kokemuksia ja osaamista uusien oppimisyhteisöjen kehittämisessä. Keskeinen piirre kehittämiskertomuksissa on se, miten yhteisön tutustumiseen, yhteisöön liittymiseen sekä tunne- ja vuorovaikutusvalmiuksien kehittämiseen on tärkeää panostaa pitkäjänteisesti useiden vuosien ajan. On tärkeää järjestää sekä vuorovaikutukseen että hyvinvointiin liittyvää koulutusta, valmennusta ja yhteisöllisiä työskentelyhetkiä. Näin syntyneen ymmärryksen ja osaamisen varaan on hyvä rakentaa yhteistä voimavaroja vahvistavaa vuorovaikutuskulttuuria.

Tiimeistä vauhtia toimintakulttuurin kehittämiseen

Opettajat ovat ilmaisseet #Uttakoulua -hankkeessa, että paras keino tutustua uusiin opettajiin ja mahdollisesti tuleviin työtovereihin sekä ihmisenä että ammatillisesti, on tehdä työtä yhteisen aiheen parissa. On hyvä, jos uuden koulun toimintakulttuuria voidaan olla suunnittelemassa niiden henkilöiden kanssa, joista tulee myöhemmin kollegoita ja yhteisen työyhteisön jäseniä.

#Uttakoulua -hankkeessa eräs kehittämistiimi kokoosi erilaiset koulun toimintaan liittyvät aihepiirit, joiden työ tulee yhteistoiminnallisesti suunnitella ja järjestää. Tunnistamiensa aiheiden pohjalta he luonnostelivat

tiimirakenteen ehdotukseksi koulun johtoryhmälle. Ehdotus tiimirakenteesta hyväksyttiin, ja uuden koulun toimintaa ryhdyttiin suunnittelemaan muodostaen tiimit kehittämistiimin ehdotuksen pohjalta.

Yhteinen tarina yhdistää

Uuden kouluyhteisön kehittäminen vaatii erityisen pitkäjänteistä innostusta, kun monet asiat uudessa koulussa ovat auki ja odottavat ratkaisuaan. Arvojen, yhteisen oppimiskäsityksen ja pedagogisen toiminnan suunnittelu luovat perustuksen uudelle oppimisyhteisölle.

Eräs #Uttakoulua -hankkeeseen osallistuva kehittämistiimi loi tarinan uudesta koulusta Ihmeiden talona, jossa kaikenikäisillä on mahdollisuus oppia ja kokea itselleen merkityksellisiä asioita. Ei ole väliä sillä oletko lapsi tai nuori, vanhempi tai eri koulutusasteiden opettaja. Tavoitteena on, että uusi oppimisympäristö ja sen sisältämät mahdollisuudet tarjoavat mahdollisuuden oppia yhdessä merkityksellisiä asioita, mahdollisuuden toteuttaa itselle tärkeitä asioita ja toteuttaa ihmisenä omassa kasvussa. Yhteinen tarina luo uudelle yhteisölle merkityksen ja näyn, joka kantaa uuden yhteisön jäseniä työn eri vaiheissa.

**Paras keino tutustua uusiin
opettajiin ja tuleviin työtovereihin
sekä ihmisenä että ammatillisesti
on tehdä yhdessä työtä.**

#Uuttakoulua -hankkeeseen osallistuvat koulut

Johtoryhmävalmennus

Sjundeå svenska skola ja Aleksis Kiven koulu
Hangö högstadiet ja Hangö Centralskola
Puolimatkan koulu
Opetuksen johtoryhmä
Koivusaaren koulu
Nyhkälän, Haukkamäen ja Tuorilan koulut
Keravanjoen koulu
Tytyrin ja Anttilan koulut. Tuleva Laurentius-talo
Hepolan koulu
Länsikaaren koulu
Pornaisten kunnan johtoryhmä
Raasepori
Jokelan yläaste
Kellokosken koulu
Otalammen koulu
Sipoonjoen koulu

Siuntio
Hanko
Hyvinkää
Inkoo
Järvenpää
Karkkila
Kerava
Lohja
Mäntsälä
Nurmijärvi
Pornainen
Raasepori
Tuusula
Tuusula
Vihti
Sipoo

Vahvuuksiin perustuva oppiminen

Hangon keskuskoulu
Puolimatkan koulu
Haarajoen koulu
Kyrölän koulu
Karkkilan yhteiskoulu
Haukkamäen koulu
Nyhkälän koulu
Päivölälaakson koulu
Nummen yhtenäiskoulu
Perttilän koulu
Asemanpellon koulu
Pusulan koulu
Riihenmäen koulu
Röykän koulu
Pornaisten yhtenäiskoulu
Rusutjärven koulu
Nummelanharjun koulu
Lukkarin koulu

Hanko
Hyvinkää
Järvenpää
Järvenpää
Karkkila
Karkkila
Karkkila
Kerava
Lohja
Lohja
Lohja
Lohja
Mäntsälä
Nurmijärvi
Pornainen
Tuusula
Vihti
Sipoo

Oppimisen ja arjen toimintakulttuurin kehittäminen

Sjundeå svenska skola

Aleksis Kiven koulu

Hango högstadiet

Puolimatkan koulu

Järvenpään yhteiskoulu

Nyhkälän koulu

Kouluun siirtymätiimi

Arviointityöryhmä

Laurentiuksen koulu (Tytyrin ja Anttilan koulut)

Ojamon yhtenäiskoulu

Nummisten koulu

Länsikaaren ja Röykän koulut

Pornaisten yhtenäiskoulu

Kirkonkylän koulu

Ojakkalan koulu

Sipoonlahden koulu

Siuntio

Siuntio

Hanko

Hyvinkää

Järvenpää

Karkkila

Kerava

Kirkkonummi

Lohja

Lohja

Mäntsälä

Nurmijärvi

Pornainen

Tuusula

Vihti

Sipoo

Hyvinvointi ja monialainen yhteistyö

Tita-Marian koulu

Puolimatkan koulu

Inkoon ryhmä

Mankalan, Saunakallion ja Kartanon koulut

Oppilashuoltoryhmä Nyhkälän koulu ja Karkkilan yhteiskoulu

Kasvun ja oppimisen tuen ryhmä

Kuntatason hyvinvointiryhmä

Harjun alue

Hyökännummen koulu

Oppilashuollon kehittämisryhmä

Mika Waltarin koulu, Parkkojan koulu ja Pornaisten yhtenäiskoulu

Raaseporin ryhmä

Kellokosken koulu

Vihdin yhteiskoulu

Sipoonlahden koulu

Hanko

Hyvinkää

Inkoo

Järvenpää

Karkkila

Kerava

Kirkkonummi

Lohja

Mäntsälä

Nurmijärvi

Pornainen

Raasepori

Tuusula

Vihti

Sipoo

Tehdään yhdessä #uuttakoulua.

#uuttakoulua

LISÄTIETOA

Minna Lumme

Projektipäällikkö

etunimi.sukunimi@tuusula.fi

040 314 3424

Heidi Zopf

Projektikoordinaattori

etunimi.sukunimi@tuusula.fi

040 314 3425

